Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 22 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 1, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 1-го ЛЮТОГО 1997 р. Ч.22 РІК CIV.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІНФОРМУЄ ПРО СВОЇ ПЛЯНИ

Київ (УНІАР). — Пресова служба Верховної Ради України провела пресову конференцію за підсумками праці шостої сесії українського парляменту.

Голова Верховної Ради Олександер Мороз сказав, що парлямент "від сесії до сесії нарощує обсяг законодавчої роботи", а ухвалення державного бюджету на 1997 рік має стати для парляменту "головним випробуванням на зрілість".

На адресу Уряду була критика, що він неспроможний далі керувати державою, а пропоновані ним законопроєкти майже всі довелося повернути на допрацювання. Пакет податкових законопроєктів О. Мороз схарактеризував як "податкову революцію, вже четверту за період незалежности України" тому підхід парляментаристів до розгляду проєкту бюджету на 1997 рік був "найоптимальнішим у ситуації, що склалася". Найважливішими економічними законами, ухваленими парляментом, О.Мороз вважає закон про приватизацію майна державних підприємств і закон про Фонд Державного Майна.

Неподобством голова парляменту назвав той факт, що Уряд досі не подав на розгляд парляменту проєкт податкового кодексу. Водночас розгляд проєкту закону про вибори депутатів України Мороз запропонував перенести з квітня на лютий 1997 року.

Шоста сесія Верховної Ради України, як відомо, працювала від 3-го вересня 1996 року до 24-го січня 1997 року. За цей час український парлямент провів 26 пленарних засідань, на яких розглянув 371 питання, ухвалив 118 законів, 169 постанов і вніс 40 змін та поправок до законів.

Згідно зі статею 83 Конституції України, чергові сесії Верховної Ради починаються першого вівтірка лютого і першого вівтірка вересня кожного року. Отже сьома сесія українського парляменту розпочнеться 4-го лютого 1997 року о 10-ій годині. Акредитація журналістів на сьому сесію тривала від 20-го до 30-го січня.

Серед першочергових документів передбачається розгляд законопроєктів: про місцеве самоврядування, про Вищу раду юстиції, про Кабінет Міністрів (третє читання), про статус чужих військових формувань на українській території тощо. Але перший день праці сесії буде присвячено розглядові питань процедурного характеру.

Миколаївські рухівці закликали мусулманські країни підтримати Україну

Миколаїв. —Миколаївська організація Руху звернулася до мусулманських країн з проханням підтримати територіяльну цілісність України і надати допомогу кримсько-татарському народові, повідомила 29-го січня УНІАР.

Беручи до уваги зазіхання російських політиків на Севастопіль і Крим, а також враховуючи хворобу президента Боріса Єльцина, яка неґативно позначається на демократичних процесах в Росії, автори заявляють, що це створює загрозу миру у всьому Чорноморсько-Середземному реґіоні.

У зверненні сказано, що Україна є єдиною державою, яка в односторонньому порядку відмовилася від ядерної зброї. Однак спричинена цим незахищеність і слабкість, провокує сусідів до непродуманих дій щодо неї. Крім того, ядерну зброю не знищено, а передано потенційному агресорові — Росії, яка зазіхає на Севастопіль і Крим.

Саме територіяльні претенсії на Крим, який є історичною батьківщиною виселеного Сталіном кримсько-татарського народу, змусили, за словами рухівців, шукати спільників серед мусулманських країн.

Україна обіцяє дотримуватись мораторію на смертну кару

Київ. — Президент Леонід Кучма і міністер юстиції Сергій Головатий, реагуючи на критику Парляментарної асамблеї Ради Европи, заявили, що Україна виконуватиме своє зобов'язання щодо припинення смертної кари, повідомили 30-го січня засоби масової інформації.

Перед тим ПАРЕ схвалила резолюцію, в якій засудила Україну і Росію в тому, що вони продовжують застосовувати смертну кару, незважаючи на запровадження на це мораторію.

Голова української парляментарної делеґації до Ради Европи Борис Олійник сказав, що зроблено усе можливо, щоб запобігти санкціям щодо України. Члени делеґації сподіваються, що до наступної сесії ПАРЕ ситуацію буде виправлено.

„Ми маємо намір принципово і наполегливо працювати в напрямку закріплення в українському законодавстві заборони на здійснення смертних вироків", — підкреслив Б. Олійник.

Уряд уже подав на розгляд Верховної Ради проєкт закону щодо встановлення мораторію на смертну кару і заміни її на довічне ув'язнення.

Якщо в Україні не перестануть виносити смертні вироки, ПАРЕ відмовить українській парляментарній делеґації у виконанні її уповноважень.

„Тільки Греції, коли внаслідок військового перевороту до влади прийшли „чорні полковники", відмовили в акредитації на сесії Парляментарної асамблеї Ради Европи, але таке ж рішення може бути схвалено й щодо України", — сказав С. Головатий на пресконференції.

Україна пообіцяла припинити смертну кару, коли стала членом Ради Европи в листопаді 1995 року. Однак, минулого року було покарано на смерть понад 100 осіб.

Президент заперечує намір відкласти вибори

Київ. — Речник Президента Дмитро Марков назвав „політичними чутками" повідомлення про те, що заплановано продовжити президентський і депутатський терміни, повідомив „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на українське телебачення.

Д. Марков заявив, що, на думку Л. Кучми, відкладення президентських і парляментарних виборів пошкодить демократичному розвиткові країни і збільшить конфронтацію між політичними силами. Представник Руху Віталій Шевченко сказав, що заклики продовжити уповноваження Президента і Верховної Ради до 2000 чи 2001 року є неконституційними і являють собою „політичну інтригу".

Із такими закликами виступили нещодавно центристи з фракції „Єдність".

Л. Кучма відкинув постанову парляменту Криму про резиґнацію уряду

Київ. — Президент Леонід Кучма підписав указ, яким відхилив постанову кримського парляменту щодо усунення уряду півострова, повідомив 29-го січня „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на українське телебачення.

Л. Кучма заявив, що рішення Верховної Ради Криму суперечить Конституції України і звернувся до Конституційного суду з проханням розглянути цю справу.

Як відомо, 23-го січня парлямент Криму проголосував за усунення уряду автономії і постановив зформувати новий кабінет міністрів. Прем'єр-міністер півострова Аркадій Демиденко сказав, що рішення скероване на перерозподіл влади і проведення нових виборів. Він звернувся до Л. Кучми з проханням відкинути постанову.

Голова кримського парляменту Василь Кисельов сказав 28-го січня на зустрічі з Президентом України, що рішення звільнити уряд Аркадія Демиденка було „поспішним" і може погіршити ситуацію на півострові. Заступник голови парляменту Володимир Кличников, який запропонував резиґнацію уряду, сказав, що Анатолій Франчук є найбільш прийнятним кандидатом на нового прем'єр-міністра півострова. А. Франчук є тепер депутатом Верховної Ради України. В 1994-95 роках він очолював уряд Криму.

Створено Міжнародний комітет захисту демократії в Білорусі

Київ. — Представники демократичних організацій України, Білорусі, Молдови, Німеччини, Польщі та Швеції створили на XXI з'їзді Соціял-Демократичної Партії України (Об'єднаної) міжнародний комітет захисту демократії в Білорусі, повідомила 30-го січня УНІАР.

На пресконференції, яка відбулася з приводу його створення, голова СДПУ (О) Василь Онопенко сказав, що метою діяльности комітету є допомога демократичним силам Білорусі незалежно від їхньої ідеологічної орієнтації, формування громадської думки, підтримка білоруської демократії в боротьбі проти диктатури. Першим його завданням є доведення до европейської громадськости правдивої інформації про події в Білорусі.

Комітет, який має намір зареєструватися в Києві як міжнародне об'єднання, збирається бойкотувати режим білоруського президента, а також економічне співробітництво з Білоруссю на рівні підприємств та приватних осіб.

Як відомо, президент Білорусі Алєксандер Лукашенко домігся проведення в листопаді минулого року референдуму, який значно збільшив президентські уповноваження і продовжив його термін перебування при владі. Покінчивши з білорусизацією, загальмувавши економічні реформи і взявши під свою контролю засоби масової інформації, він активно домагається об'єднання з Росією.

Голова білоруської Соціял-демократичної партії Микола Сладкевич, який також був на пресконференції, підтримав створення комітету, бо, на його думку, Білорусі без зовнішньої допомоги важко було б покінчити з диктатурою, що посилюється. Він, однак, зазначив, що дії української напіввійськової організаві УНА-УНСО принесли його країні більше шкоди, ніж користі.

У пресконференції брав участь також Володимир Шовкошитний, голова Київського комітету Демократичної Партії України.

Президент України зустрівся з ректором УВУ

Київ. — 29-го січня Президент України Леонід Кучма прийняв ректора Українського Вільного Університету д-ра Мирослава Лабуньку. Ректор УВУ поділився з Л. Кучмою враженнями від спілкування з представниками українських громад багатьох країн.

За словами М. Лабуньки, українська спільнота за кордоном захоплена двома минулорічними подіями — ухваленням Конституції України і вдалим, на її думку, переведенням грошової реформи. "Українська діяспора, — зауважив ректор УВУ, — тепер чекає на нові звершення, що здатні високо піднести міжнародний авторитет України, на кардинальні реформи в економіці, які плянує Уряд і якими опікується Президент".

Гість подякував Президентові України за державотворчу діяльність і в імені УВУ та наукового Товариства імені Т. Шевченка вручив Л. Кучмі "Енциклопедію Українознавства".

Літати літаками СНД стає небезпечно

Москва. — За період від 1992 до 1996 року над територією Росії та інших країн Співдружности Незалежних Держав в летунських катастрофах загинуло 1,462 осіб. За п'ять років до цього аналогічний показник становив 477 осіб.

Голова комісії розстеження летунських випадків Міждержавного летунського комітету Рудольф Теймуразов, коментуючи цю невтішну тенденцію, сказав у розмові з кореспондентом московського інформаційного аґентства ІТАР-ТАСС: „З урахуванням значного зменшення обсягу повітряних перевезень, можна вважати, що рівень безпеки летів понизився майже в десять разів".

Головною причиною він назвав порушення діяльности летунської індустрії в цілому — промисловости, летунських компаній і пов'язаних з ними структур — через фінансову неспроможність переважної маси населення користуватися повітряним транспортом.

До цього додався швидкий зріст числа летунських компаній в Росії та інших країнах СНД, діяльність яких не підлягає загальнодержавним правним і економічним механізмам. Наприклад, в 1992 році в СНД діяло 100 летунських компаній, в 1993 році — понад 300, а в 1994-95 роках — вже майже 500.

Р. Теймуразов підкреслив, що в останні роки появилися цілком нові, досі невідомі чинники аварійности. До них належать перевищення норм завантаження літаків, брак палива в транках, застосування не зовсім якісного палива, зміна встановлених схем летів з метою заощадження палива, відмова від виходу на друге коло під час приземлення або від приземлення на запасовому летовищі.

В Ізраїлі йде до урядової кризи

Єрусалим, Ізраїль. — В Ізраїлі розгоряється новий політичний скандал, який може спричинити резиґнацію уряду.

Міністерство юститції країни почало слідство у справі призначення кандидатури, запропонованої прем'єр-міністром Беньяміном Нетанягу, на пост генерального прокурора. Одна з програм ізраїльської телевізії у своєму коментарі повідомила, що за тим призначенням стоять брудні цілі. Прем'єр Б. Нетанягу і його однопартійці вирішили посадити в крісло генерального прокурора свою людину, щоб унеможливити або, принаймні, пом'якшити покарання для колишнього міністра юстиція, якого звинувачують у корупції.

Представники міністерства юстиції сказали кореспондентові інформаційного аґентства Ройтерс, що мають намір звернутися до тележурналістів з проханням подати докази зловживання владою з боку Б. Нетанягу. Прем'єр і його прихильники хотіли зробити генеральним прокурором правника Роні Бар-Она, щоб у цей спосіб врятувати колишнього міністра юстиції Аріє Дері, лідера партії ШАС, який перебуває під слідством від 1993 року. Тепер цей Дері нібито вимагає призначити „вигідну людину" на пост генерального прокурора, а за це його партія готова підтримати підписаний Б. Нетанягу договір з палестинцями. Під час обговорення в уряді проти цього договору рішуче висловилося сім міністрів. Якби до них приєдналися ще два міністри від партії ШАС, то договір був би скасований.

Коментуючи скандал, під час якого Верховний суд Ізраїля заборонив Р. Бар-Ону зайняти новий пост,

(Закінчення на стор.3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

НАГОРОДИЛИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

ОДЕСА. — Командування Одеської військової округи підвело підсумки за 1996 рік з розмінування кількох складів з боєприпасами в Одеській області та Криму. При військових частинах було створено 165 спеціяльних груп, які знешкодили 13,007 смертоносних предметів, серед яких 2,467 артилерійських набоїв, 1,042 міни і 221 гранату. В Ізмаїльському районі Одеської области у квітні минулого року група саперів на чолі з капітаном Ігорем Красотою знешкодила 6,000 небезпечних знахідок. У вересні 1996 року в Ананівському районі група, очолювана старшим лейтенантом Олександром Бойком, знешкодила 1,061 артилерійський набій. Інші групи знешкодили також понад 5, 000 вибухонебезпечних предметів, які зберігалися у Малій фортеці, поблизу Керчі. За мужність та високу майстерність нагороджено велику групу саперів.

МІЛІЦІЯ КРИМУ ПОЛІПШИЛА ПРАЦЮ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Тут з участю генерального прокурора України Григорія Ворсінова відбулося засідання Колеґії прокуратури Автономної Республіки Крим. По закінченні засідання відбулася пресова конференція, на якій відзначено, що органи прокуратури автономії підвищили ефективність праці, в результаті чого на півострові виявлено 83 злочинних групи, розкрито 18 убивств, з яких 13 замовлених. Проте журналістів більше цікавили питання криміналізації влади та чергова спроба повалити леґітимний кримський уряд. Генеральний прокурор відповів, що Кабінет Міністрів Криму перейменовано на Раду Міністрів Автономної Республіки, як це передбачено Конституцією України, але зміна назви не означає припинення уповноважень уряду. Отже постанова кримського парляменту недійсна як така, що суперечить Конституції України. Але останнє слово — за Конституційним судом. Щодо приїзду посадника Москви та його антиукраїнських виступів, Г. Ворсінов зазначив, що в української держави"є достатньо засобів, аби відстояти свою територіяльну цілісність"

УХВАЛЕННЯ БЮДЖЕТУ НА 1997 РІК ЗАПЛЯНОВАНО НА БЕРЕЗЕНЬ

КИЇВ. — Заступник голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка повідомив, що проєкт бюджету на 1997 рік парлямент плянує розглянути у березні, після ухвалення податкового законодавства. Бюджет повинен базуватися на податкових законах, які ще узгоджуються спеціяльною комісією та Кабінетом Міністрів. Мусіяка також висловив думку, що закон про місцеве самоврядування не можна розглядати у відриві від законів про державні адміністрації на місцях та про Кабітет Міністрів. За словами Мусіяки, у Верховній Раді іде напружена підготова до розгляду в другому читанні законопроєкту про місцеве самоврядування. Особливу увагу приділяється положенням майбутнього закону про формування місцевих бюджетів. Під час цієї праці постійно зіштовхуються протилежні погляди різних політичних сил, тому довелося знову створити узгоджувальну комісію депутатських груп і фракцій, яка працюватиме над законопроєктами спільно з Кабінетом Міністрів і Адміністрацією Президента.

ЗАТВЕРДЖЕНО СПИСОК ПІДАКЦИЗНИХ ТОВАРІВ

КИЇВ. — Кабінет Міністрів України затвердив список підакцизних товарів та порядок їх ввезення в Україну. Передусім це стосується алькоголю та тютюнових виробів, шкіряних виробів та хутряного одягу, меблів, ювелірних виробів, мисливської та спортової зброї. Для перевезення через митницю цих товарів треба завчасно подати вантажні декларації, під час оформлення яких мусить бути сплачений податок. Від 1-го березня оптова ціна імпортованого пива в Україні буде 2 гривні за 1 літр, а роздрібна ціна — 3 гривні за літр. Мінімальні ціни підлягають переглядові щоквартально 25-го числа останнього місяця кварталу. А до того часу мають бути підготовані і затверджені законодавчі акти щодо конфіскації і дальшого використання імпортованого пива і тютюнових виробів, які продаватимуться за ціну, нижчу від встановленої мінімальної.

ВІЙСЬКОВІ ОРКЕСТРИ

КИЇВ. — У Міністерстві Оборони України відбулася пресова конференція, на якій начальник Військово-оркестрової служби Збройних Сил України підполковник Володимир Деркач розповів про діяльність, сучасний стан і пляни на майбутнє відділу військового мистецтва. За його словами, в Україні військові оркестри були відомі ще у 1627 році, а з 19-го лютого 1711 року вони стали штатними. Сьогодні в незалежній Україні є близько 100 великих і малих військових творчих колективів, які залишилися без централізованого забезпечення. Немає ніякого матеріяльного забезпечення, літератури, музичних інструментів і частин до них. Однак діяльність колективів не лише не припинилася, але й за допомогою українських мистців почалося відродження незаслужено забутих музичних творів українських композиторів. Вже відновлено близько 35 забутих військових маршів та поповнено репертуар сучасними українськими творами. Українські військові колективи користуються великою популярністю не лише на батьківщині, вони виступили з великим успіхом у Франції, Швеції, Норвегії, Голляндія, Данії, Німеччині. У Мюнхені на фестивалі військових оркестр країн СНД 1996 року оркестра Міністерства Оборни України мала найбільший успіх і її шість разів викликали на "біс".

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИКИ південнокорейського міністерства оборони не спростовують пресових повідомлень про те, що поблизу міжнародного летовища Кімпхо виявлено північнокорейський тунель. Під час свердління землі в семи кілометрах від демілітаризованої зони і поряд з летовищем раптом свердло провалилося у глибину понад 30 метрів. Коли на місце події приїхали військові інженери і запомпували у свердловину 12 тонн води, вона вся кудись зникла. Це дає підстави припустити існування тунелю.

СОТНІ ЖІНОК І ДІТЕЙ вбила армія Бурунді протягом двох останніх місяців. Країна все швидше сповзає у вир громадянської війни. Про це говориться в останньому звіті ООН, який підготувало її женевське бюро в питаннях прав людини. Документ повідомляє, що щонайменше 1,100 осіб вбили або військові, або повстанці з народности гуту, що воюють з реґулярною армією.

В АМЕРИЦІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО Гавієр Соляна зустрівся у Вашінґтоні з Президентом Биллом Клінтоном та іншими головними представниками американського Уряду. Під час зустрічі обговорювано напрямки спеціяльних стосунків між Північноатлантійським оборонним союзом і Росією.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ В СПРАВАХ торгівлі схвалила призначення чикаґського адвоката Вільяма Дейлі на пост секретаря торгівлі. Разом з тим чимало законодавців-республіканців домагаються закриття або як мінімум скорочення персоналу цього, на їх думку, мало корисного для країни департаменту. Цілий Сенат схвалив номінацію Ендрю Квомо на пост секретаря департаменту житлового будівництву і міського розвитку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Порятуймо культурні надбання Львова!

Тривожні вістки зі Львова про жахливий стан Бібліотеки ім. Василя Стефаника, нашої найбільшої скарбниці культури міста та однієї з найбільших в Україні, вже викликав бурхливий резонанс рядом статтей, відозв та коментарів. Все це, однак, не сміє лишитися у сфері затурбованих слів та деклярацій, бо тут потрібно негайної дії та допомоги, яка повинна стати зараз на чільному місці і затурбувати не лише львів'ян, але всіх українців.

Здається, не кожен з'ясовує собі, що тисячі безцінних книг та збірників можуть загинути з браку фондів на огрівання, світло та відповідне зберігання — і це назавжди, бо ж там зібрані здебільшого „білі круки" української спадщини, незамінимі джерела знань та культури.

Знаємо з досвіду, що наша спільнота у діяспорі постійно щедрою рукою допомагає Україні різними способами і засобами, тому надіємося, що ця поміч стане тепер у кожного з нас на першому місці.

Отже, прийшов час, коли треба порядкувати вагу і черговість вартостей, поставити одні таки вище других. Треба також усвідомити нам усім факт, що матеріяльні добра таки доходять в Україну в такій кількості, що хоч скромно, але дозволяють вижити. Треба передовсім, даючи фінансову допомогу в Україну, завжди думати про доцільність і перевіряти, чи вона дійсно доходить до рук тих, для яких була призначена, якщо взагалі доходить. Не є для нікого таємницею, і це потверджують теперішні відвідувачі України, що вилонюється певна каста багатих людей, доми постають немов гриби по дощі, а „Мерцедеси" роз'їжджають вулицями. Це дуже добре і ми можемо лише радіти кожним доказом збагачення України. Однак збагачення її культурного життя мусить іти в парі із матеріяльними добрами, держава мусить розвивати статус пожертв на культуру з розумно продуманої податкової системи. Тому саме так важливим є тепер збереження Бібліотеки ім. Стефаника всіми можливими засобами, бож вона перетривала зі своїми скарбами стільки років, стільки катаклізмів, даючи знання і культурну поживу тисячам українців та науковцям з-за кордону. Чи можливе, щоб вона, перетривавши польську, німецьку та совєтську окупацію, могла тепер згаснути у власній, вільній державі?

Вже цілий рік — як інформувала нас директор бібліотеки Л. Крушельницька, — немає фондів на утримання сімох будинків, що належать бібліотеці, а працівники її не отримують зарплати. Цілу зиму читачі бібліотеки сидять у холоді — скільки їм сил ще залишилося? — питає Л. Крушельницька.

Правда, ця бібліотека не єдина в Україні. Адже раз-у-раз містимо на сторінках нашого щоденника звернення, заклики, прохання про допомогу різним бібліотекам, про надсилання так потрібних нововиданих українських книжок, підручників і фондів на утримання. Правильно писала недавно на сторінках „Свободи" Олена Башун, заступниця директора Донецької Державної Бібліотеки, що „без книги не буде відродження України". Чи це її ствердження не зобов'язує нас усіх, включно з „урядовим Олімпом", а тепер чи воно не є пекучо актуальне, коли йдеться про таку престижеву скарбницю, як Бібліотека ім. Стефаника?

Цей знаменний культурний скарб Львова вимагає нашої особливої уваги і турботи вже, негайно, сьогодні, бо завтра може бути запізно. Мусимо зробити все можливе, щоб не пропали усі ці цінності, яких опісля ні за які гроші не можна буде відкупити чи відтворити. Мусимо прийти якнайшвидше з допомогою і врятувати від знищення ті скарби, яких не могла знищити ніяка ворожа сила, а які тепер можуть загинути через безголів'я своїх рідних короткозорих можновладців.

Де тут зрозуміння для важливості ролі книг, архівів, як і взагалі вікових надбань нашої культури? Ми всі свідомі того, скільки тих раритетів викрадено, знищено безслідно в минулих сторіччях та в останніх десятиріччях. Чи так байдуже, з легким серцем можемо тепер прийняти черговий і так надто болючий, бо власний, нищівний удар від Уряду України? Понад 30 звернень до нього, як інформують з Бібліотеки ім. Стефаника, залишилося без найменшої реакції.

Видно, слід нам з-за океану не лише негайно допомогти бібліотеці фінансово у цій скруті, але також листовно вимагати від компетентних чинників Києва і Львова негайно і конкретно зареагувати, а в першу чергу зрозуміти, що культура України потрібна народові так, як їжа, одежа чи житло — інакше нам загрожує поворот до печерного існування. Чи це можливе на переломі другого і третього тисячоліття земної цивілізації?

Дора Рак

ООН НА ПОРОЗІ НОВОГО РОКУ

II

Реформа в секретаріяті йде під назвою „Нова стратегія для менаджменту людськими ресурсами". В тому заінтересований також український уряд, а відносні домагання подав делегат на Генеральну асамблею на пленарному засіданні (31-го жовтня 1996 року) Володимир Я. Єльченко, директор департаменту міжнародних організацій Міністерства Закордонних Справ України. Йдеться про те, щоб склад персоналу в секретаріяті справді репрезентував усі країни. Одначе деякі держави є надто репрезентовані, інші — недостатньо. Україна є саме однією з недостатньо заступлених протягом ряду літ (з відомих причин), підкреслив В. Єльченко. Українські кандидати на працю, які успішно перейшли конкуренційні іспити, все ще чекають на призначення. Можливо, що новий генеральний секретар, вихідець із колоніяльної держави, матиме більше зрозуміння для нових незалежних держав, що визволилися з-під совєтського колоніялізму, і поведе нову персональну політику, оперту на справедливім розподілі.

Жіночі організації також постійно домагаються приділення жінкам належної кількости місць в секретаріяті, з відповідним числом на вищих позиціях. Д-р Б. Бутрос-Ґалі прихильно ставився до цих домагань і дещо поправив статус жінок, дотримуючись резолюцій Генеральної асамблеї.

Традиційна церемонія виборів генерального секретаря відбулася 17-го грудня на пленарному зібранні Генеральної асамблеї в Ню Йорку, після його номінації Радою безпеки (13-го грудня). Президент Генеральної асамблеї Розалі Ізмаїл, Маляйзія, привітав Кофі Аннана з обранням і зазначив, що це не означає зміни, а є продовженням здійснення завдань ООН для кращої служби людству. Чартер не уточнює обов'язків генерального секретаря, призначуючи йому в загальному адміністративну і політичну фінкції, а резолюція асамблеї з 1946 року лише вимагає, щоб це була „людина знатна і з високими заслугами". Присяга додає дещо більше щодо виконування функцій і поступовання під кутом інтересів ООН (тут і застереження, що не можна йому приймати інструкцій від будь-якого уряду або зовнішньої влади).

Згідно із куртуазійним протоколом ООН, президент Р. Ізмаїл віддав належне признання д-рові Б. Бутросові-Ґалі, якого усі пам'ятатимуть за віддану службу для ширення превентивної дипломатії, гуманітарних інтервенцій і демократизації у світі та започаткування реформ в системі ООН.

Після зложення присяги, Кофі Аннан промовляв до зібраних делегатів англійською та французькою мовами. Є багато дискусій і ідей, але треба знайти спільний ґрунт і спільно працювати над змінами, які запевнять поступ, говорив новий генеральний секретар, кінчаючи цим закликом: „Організація Об'єднаних Націй є вашим інструментом миру і справедливости, респектуйте її, бороніть її..., а передусім не допустіть, щоб ця незаступима і необхідна інституція заниділа або згинула в наслідку недбальства або фінансових браків зі сторони членів-держав".

Церемонія включала також пращальне слово д-ра Б. Бутроса-Ґалі, яким він дякував усім за співпрацю протягом п'яти літ і щиро бажав успіхів своєму наступникові. Адже ж вони обидва, як сказав перед тим Р. Ізмаїл, „світлі сини Африки". Встанням з місць і овацією Генеральна асамблея дала йому належне признання. Навіть представниця Америки, амбасадор Маделин Олбрайт (тепер державний секретар), яка великою мірою й спричинила його відхід, куртуазійно дала йому похвалу за складну працю на пості адміністратора ґльобальної установи.

Й інші промовці в імені реґіональних груп вітали обрання Кофі Аннана, обіцяючи співпрацю, і ще раз говорила М. Олбрайт, щоб поґратулювати йому, закликаючи Генеральну асамблею перетворити ООН в „силу для миру, в голос людських прав і інструмент правовости". Між іншим, на становище американського амбасадора до ООН Президент Б. Клінтон призначив Віліяма Блейна Ричардсона, конґресмена-демократа з Ню Мексіко, досвідченого дипломата, мішаного етнічного походження (його мати — мехіканка), який може й змінить лінію американської політики в ООН. Отож вигляди на більш гармонійну атмосферу і співпрацю покращали, що й поможе перевести потрібні реформи і відновити початковий престиж організації.

Кофі Аннан догодив навіть Франції — своїм

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Роман Барановський

„ПЕР АСПЕРА АД АСТРА"

Цей афоризм старих римлян, в українському звучанні — „Через трудноші — до зір", означає очевидну істину і твердження, яке не потребує доказів, що в житті ніщо не приходить легко, але вимагає великого труду, зусиль, терпеливости, часу, самопосвяти і жертв. І це відноситься не тільки до окремих людей, але в рівній мірі до організацій, установ, а то й цілого народу, нації, держави.

З досвіду знаємо, скільки часу треба, щоб набути якесь звання, наприклад, лікаря, інженера, правника, учителя, фармацевта, журналіста, дипломата чи інше. Це вимагає довголітніх, виснажливих студій у вищих школах, в університетах, коледжах, а згодом ще й кілька років практичного вишколу набутих знань. Те саме із набуттям таких вмілостей, як годинникарство, столярство, кушнірство, кравецтво, слюсарство тощо. Це добрих кілька років навчання і практики. Коли матимемо на увазі, що не одному набути знання доводиться серед дуже невідрадних життєвих обставин, то матимемо виразнішу картину тих великих перешкод, що їх треба побороти на шляху до наміченої і бажаної цілі.

Не інакше є і в житті організації, установи, а то й цілого народу, нації, держави. Ніяка установа, організація чи держава не стала відразу сильною, багатою і економічно незалежною. Розвиток держави — це довгий період наполегливої праці. І ми сьогодні бачимо це на прикладі подій в Україні. Після довготривалої неволі прийшла очікувана і вимріяна воля. Український народ став нарешті свобідним господарем на своїй землі. Окрилений безмежною радістю і повний евфорії, народ якось призабув, що саме проголошення незалежности ще не означає заможного життя. Довголітня неволя, русифікація, голод, нещадна експлуатація природних ресурсів України, нищення наших культурних надбань, ґеноцид, етноцид, колгоспна система, яка майже вбила у селян любов до землі, примара радіяції в наслідок чорнобильської катастрофи і занечищення довкілля — це та жахлива спадщина, що її зготовила нам Москва під фірмою СССР. Направити ці страхіття — справа дуже важка і складна. Це тим більше, що повторилися різні групи, мафіози та інші „апаратчики", які використовують ще не надто упорядкований стан в Україні, як державі, зловживають своєю владою на різних постах, розкрадають державне майно, практикують хабарництво, корупцію тощо.

За словами і твердженнями знавців і експертів, якщо б припинено в Україні ці зловживання і повернено Україні мультибільйонові суми долярів, зложені в закордонних банках різними несовісними „тоже українцями", не було б сьогодні економічної кризи й Україна не була б узалежнена від фінансової допомоги Заходу.

Нашим гарячим бажанням є, щоб в Україні люди зажили нормальним і щасливим життям, не відчували браків і нестатків, щоб діти навчались бути вірними синами і дочками своєї батьківщини, її шанували і працювали для її кращого майбутнього. На жаль, дійсність покищо інша. Вправді, є деяка поправа в цьому відношенні, але знову ж різні наші внутрішні і зовнішні вороги роблять все можливе, щоб перешкодити цьому.

Проте хочемо і мусимо вірити, що ситуація згодом покращає, лише треба терпеливости, часу, праці і ще раз праці. Оце дальша боротьба за нашу майбутність. Адже наша віра і надія на визволення таки увінчалася успіхом.

Ось пригадаймо собі, що раптове і несподіване проголошення незалежности у 1991 році було таке потрясаюче, що просто проголомшило нас, і важко й досі схопити все думкою, що це сталося без жертв і без краплі пролитої крови. Я думаю — і я не єдиний, — що це просто чудесне визволення із червоного московського ярма. Це дар Божого Провидіння українському на-

(Закінчення на стор. 4)

Євген Федоренко

„Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу!"

III

Це щодо першої книжки. Вона настільки глибока за змістом, неосяжна за поставленими та вирішеними проблемами, що коли надійшов новий твір того ж автора — „Свою Україну любіть", я, одверто кажучи, вирішив: либонь, то своєрідний варіянт „Українознавства", призначений для широкого читацького загалу. В тому ж переконували й назви розділів: „Національна ідея і розвиток України як суверенної держави", „Україна — мова", „Україна — культура", „Ментальність України. Історична місія".

Та варто було перегорнути бодай перші сторінки, аби переконатися — це абсолютно новий твір, в якому на підтвердження вже висвітлених думок автор використовує зовсім нові арґументи, вдається до глибоких нових джерел. Передусім то літописи — Руський і Галицький, „Повість временних літ" та „Слово о полку Ігоревім". А надто — „Велесова книга", що про неї Петро Кононенко пише: „Це і синтез нашої правіри, і пролог фіксованої історіографії й історіософії, не меншою мірою — філософії та мистецтва" (стор. 102).

На особливу увагу заслуговує авторська теза про те, що „тільки в Україні літописна традиція не переривається з X до XIX століть".

Не менш важливим джерелом авторської арґументації стають роздуми великих київських князів, зафіксованих у „Руській правді" Ярослава Мудрого, „Поученнях дітям" Володимира Мономаха, „Ізборнику Святослава", у творі Митрополита Іларіона „Слово про закон, благодать, істину". За підтвердженням давности української державности, мови, культури, етносу автор звертається до вітчизняних авторитетів далекого минулого та сучасности — Феофана Прокоповича та Петра Могили, М. Максимовича і П. Куліша, М. Грушевського та О. Потебні, до творів Г. Сковороди, Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, П. Тичини, О. Зерова — всіх не перелічити.

Кононенко доводить: іще за часів Б. Хмельницького вперше в Европі, а отже у світі, було висунуто ідею пріоритетности прав людини в суспільстві, яку проголосив у своїй Конституції Пилип Орлик. Це одне з численних підтверджень споконвічної волелюбности українського народу, якому продовж століть доводилося неодноразово завойовувати та відроджувати свою державність; народу, котрий за умов жорстокої реакції російського царату спромігся створити волелюбну козаччину — яскраве уособлення незалежности й звитяги.

Конституція Пилипа Орлика, інші джерела, що їх наводить автор, показують: навіть за умов бездержавности та пригноблення з боку російського царату чи комуністичної тиранії, Україні вдалося не розчинитися у величезних просторах Росії, зберегти свою мову, культуру, національний характер.

Величезну ролю у цьому відіграли освіта, зокрема шкільна, а ще релігія, котра великою мірою забезпечує духовність народу, його мораль та культуру. Тож в Україні продовж віків саме церква, монастирі були осередками культурного життя. Засвідчує цю істину хоча б своєрідна церковна архітектура, неповторне оздоблення храмів. Літописи й рукописні церковні книги доводять освіченість і каліграфічне мистецтво літописців, численних переписувачів книжок, здебільшого монахів.

Так само освіта нерозривно зв'язана з релігією: „Ще в 1439 році створюється братство при Успенській церкві у Львові, згодом засновуються освітньо-науково-релігійні братства по всій Україні. Їхніми школяра-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Лямент про забуту душу Лева

Якось останніми днями думки сумним роєм цілий час кружляють довкола міста Лева, яке для такої кількости краян із другої, третьої чи четвертої хвилі еміґрації було і, смію підозрівати, що лишилося родинним містом, з якого походили ми, наші батьки і діди і яке повинно б бути під якоюсь особливою опікою нашої пам'яті. Можливо, що ті думки насунула копія заголовної книжки, яку мені вже раніше прислав для прикладу один зі знайомих з Конґресової бібліотеки, а яку я тепер віднайшла. Книжка має назву дуже промовисту — „Серце, виderте з польських грудей", а підзаголовок „Львів в поезії" і містить дослівно сотні поезій, присвячених містові Лева. Та не тільки в цей спосіб поляки пам'ятають про Львів. У багатьох містах Польщі, а то і поза її границями, існують і, як бачите, активно діють „Товариства приятелів Львова", зорганізовані поляками і для тих, що були колись львів'янами, чи прямо його прихильниками. А якось досі не мала я нагоди зустріти „Товариства приятелів Львова" серед українців — цікаво, чому? Тепер таке товариство було б дуже на потребу часу, коли зі Львова приходять алярмуючі вістки про цілковитий брак фондів на існування Бібліотеки ім. В. Стефаника, в якій, як всі знаємо, містяться чи не найбільші скарби нашої культури, а вже напевно найбільші писані і друковані скарби Львова.

Хоча у Львові бідує багато культурних та наукових установ, а все ж цей останній трагічний крик зі Львова, це лише крапля у морі, коли йдеться про збереження культурних надбань, з яких наш Львів був так відомий. Розпадається стара ренесансова кам'яниця Бандінеллі ч. 2 на площі Ринку, (де була колись перша пошта), із браку фондів на її реставрацію, ледь клигають музеї, а що й говорити про художників, музиків, акторів. Чи думаєте, що вони б так настирливо шукали за можливістю виїзду куди-небудь, коли б у них була підтримка урядових чи міських чинників? Чи їхали б наші львівські музики, актори до різних міст Польщі, заходу Европи, чи поспішали б за море, коли б мали гідний заробіток на прожиток у своєму рідному місті, не кажучи вже про адекватний фінансовий вимір, усталений на світовому мистецькому рівні? Не бачачи цього сьогодні, Україна втрачає свою мистецьку еліту безповоротно, бо там, поза кордонами, ці мистецькі партії дістають відповідну моральну і матеріяльну оцінку. Так склалося віками, що мистецтво високої якости неможливе без високих грошових вкладів. Ось саме тепер організаторка чергової театральної тури в ЗСА, тим разом Театру ім. Заньковецької зі Львова, на моє запитання, чи є надія на успіх, коли тут наше українське життя помітно завмирає, відповіла, що для акторів це надія на навіть найменший заробіток, якого не можуть здобути у рідному місті.

Ввесь цей невідрадний стан культурного Львова на шостому році свободи викликає застанову, чи не будуємо ми нового храму незалежности, в якому не буде кому розмальовати стін і не буде кому співати на хорах, чи виголошувати поезії.

Це добре, що Україна, а за тим і Львів розбудовується господарчо і технічно, але без відповідної настанови до культури всі ці надбання не можуть задовольнити. І тут була б вирішальною, коли йдеться про наше місто, роля „Товариства любителів Львова і його культури". Шкода, дуже шкода, що досі ми, „старі" львів'яни, про це не подумали, не зорганізували відповідно. Ми, кожний на свій лад, допомагаємо Україні, але чомусь ця допомога, як досі, зосереджується на Києві і східніх землях. Скажуть читачі: тому, що там її більше потрібно, а Львів почекає, бо в українському П'ємонті з українізацією все гаразд. Чи це не черговий міт? Але ми, що приналежні до Львова, вдармося в груди: при усіх почуттях соборности, чи наш перший обов'язок не є супроти рідного міста? Колись, в XVII сторіччі, поети називали Львів містом ста народів, бо ж був це шлях, яким ішли багаті купці на Схід і Захід. А ті, які творили добробут Львова, розуміли, що багатство творить красу. Сьогодні не бракує вже багатих людей, але абсурдна податкова політика не дає їм можливости дбати про красу свого рідного міста. Тому, може ті, які його тепер відвідують, стверджують, що „Львів вже не такий", а дехто жорстоко говорить про його поступову павперизацію.

Але якщо його так шанують і згадують польські мешканці, вважаючи, що такий клейнод випав з польської корони, то чи не слід і нам піти шляхом його культурного відродження, бо час і події дуже того вимагають від нас усіх, для яких Львів є і залишиться родинним містом. Йому треба допомогти привернути його красу і вагу у духовій ділянці, бо ж був він і, сподіваюся, буде історично обґрунтованим осередком науки і культури — і тут наша допомога дуже конечна. Коли б ми мали таке товариство, може б не було сьогодні кризи у бібліотеці, театрі чи музеях? Не бігали б ми нервово з „тацами" та „шапками", коли вже пізно і не мусіла б я ляментувати при „останньому дзвоненні". Чи не є ми всі, як один, синами та дочками міста Лева, без огляду на актуальне замешкання? Нині є в тяжкій скруті національної ваги книжкова скарбниця — завтра може перед закриттям стати котрийсь з багатющих музеїв Львова, музичний інститут чи храм Мельпомени.

Не буду множити чорних передбачень, які поволі стають фактами. Потрібен дієвий фонд порятунку, а не спорадичні, нервові акції. При теперішній ситуації в нашому родинному домі не виборсається з кризи культура власними силами, бо не має таких власних сил. На „Олімпах" роблять враження, що мають поважніші „болі голови", будуючи храм незалежности, але мусять вони собі усвідомити, що культ і культура ростуть з одного кореня.

О-КА

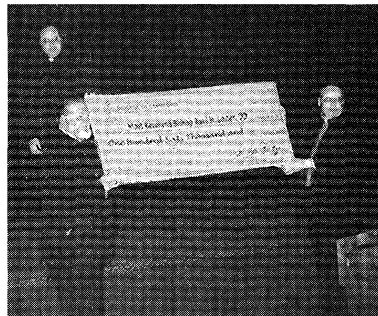
Срібний ювілей Владики В. Лостена

Започаткування відзначення срібного ювілею Єпископа Василя Лостена із Стемфордської Епархії Української Католицької Церкви відбулися 22-го травня минулого року.

Святкування розпочато торжественною Архиєрейською Службою Божою в каплиці св. Василія в Стемфорді. Присутніми були чотири кардинали, шість архиєпископів, 28 єпископів, православні Владики — Митрополит Константин, Архиєпископ Антоній і Єпископ Всеволод та велика кількість духовенства. В торжественній Літургії взяли участь Єпископ В. Лостен, Архиєпископ Стефан Сулик, Архиєпископ Джансон Процик, Єпископ Михайло Дудик, Єпископ Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, Єпископ Роберт Москаль, Єпископ Андрій Патакі, Єпископ Роман Даниляк, о. Патрикій Пащак, генеральний Вікарій Стемфордської Єпархії, о. митрат Стефан Чомко, о. шамб. Лев Носко і о. Едвард П. Янґ, ректор семінарії св. Василія. Відтак святкування відбувалися майже в кожній парафії, а завершились бенкетом в Ню Йорку.

На запрошення пароха церкви св. Юра о. П. Пащака утворився Метрополітальний комітет в Ню Йорку для відзначення 25-річчя єпископства Владики Лостена. До комітету ввійшли представники різних організацій в числі 20 осіб. Головою вибрано Мирослава Шміґля, а координатором з Епархіяльного ювілейного комітету був о. митрат Іван Терлецький зі Стемфорду.

Свою діяльність комітет почав у жовтні минулого року, намітив програму і почав інтенсивну працю над її виконанням, щоби величавим бенкетом відзначити ювілята Владику Лостена. Бенкет відбувся 12-го січня в Шератон Готелі в Ню Йорку. Численна участь в бенкеті, в якому взяли участь 45 організацій, була доказом признання, пошани і вдячности Владиці за його труд і жертвенну працю для Помісної Української Католицької Церкви в Україні та за його турботи виховання молодих питомців.

Отець митрат І. Терлецький (справа) вручає символічний чек на суму 160,000 дол. Владиці В. Лостенові.

Владика В. Лостен (справа) і Всеволод.

Присутніми були члени українського Уряду в особах амбасадора Анатолія Зленка, представника до ООН, і генерального консула Віктора Крижанівського.

Святочний бенкет відкрив М. Шміґель, і попросив Владику Всеволода, Єпископа Української Православної Церкви провести молитву. Господар бенкету о. Пащак надзвичайно мило із закраскою легкого гумору проводив святочною програмою.

Змістовне слово виголосили: в англійській мові Лев Ґаллан з парафії Чесного Хреста, Асторія, Н.Й., а в українській мові д-р Іван Сєрант, папський лицар Ордену св. Григорія. Отець Іван Терлецький відчитав проклямацію від губернатора стейту Ню Йорку Патакі, яку вручив Владиці. З управи міста Ню Йорку прибули два представники від мейора Р. Джуліяні та відчитали привіт. Від українського Уряду слово-привіт зложив А. Зленко, який підкреслив великі заслуги Владики Лостена у підготові майбутніх священиків.

На мистецьку програму склались: танець „Привіт“, який виконав танцювальний ансамбль „Сизокрилі“, керівник і хореограф Рома Прийма-Богачевська, привітавши Владику Лостена хлібом і сіллю, та цікавий і оригінальний речитатив „Щедрівок і засівалок“, який виконала Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької, хореограф Ольга Ковальчук-Івасівка. Обі точки відзначалися своєю оригінальністю та дбайливою підготовою.

Тридцять молодих питомців Семінарії св. Василія Великого співали в'язанки колядок і щедрівок, диригент Юрій Яновський. Їх присутність і виступ пригадали про велике діло ювілята, що дбає про тих учнів і їх вишкіл.

Отець І. Терлецький, голова Ювілейного дієцезіяльного комітету, подав підсумки святкувань срібного ювілею Владики Лостена в Стемфордській Дієцезії та вручив чек на суму 160,000 дол. з попередніх святкувань, призначений на виховання семінаристів, яких Владика Лостен спровадив з України. Присутні на бенкеті на ту саму ціль зложили біля 40,000 дол. З нагоди святкувань комітет видав пропам'ятну брошуру з листою присутніх на бенкеті.

Комітет, який займався організуванням ювілейних святкувань.
(фото: Ярослав Кулинич)

Владика Лостен подякував всім за численну участь в бенкеті, за допомогу, а комітетові за підготову бенкету. Присутні мали нагоду зложити Владиці з днем Василія і Нового року особисті побажання.

Слава Рубель

„Я стверджуюсь...”

(Закінчення зі стор. 2)

ми стають представники усіх станів, а вивчалися в них і гуманітарні, і природничі предмети" (стор. 147).

Автор аж ніяк не в полоні новітньої моди, що з'явилася після десятиліть насаджуваного атеїзму, не захоплюється занадто релігією, а піддає справедливій обґрунтованій критиці Православну Церкву, котра виконувала не лише державно-охоронну місію, а й „взяла на себе слідчо-каральні функції” — як у ставленні до науки, мистецтва, так і до релігійного інакомислення, що ним вважалася й вважається національна Українська Церква.

„Свою Україну любіть”! — закликає Петро Кононенко. Бо це не лише рідна земля, полита кров'ю багатьох кращих синів. То один з найдавніших етносів на Землі з своєю власною державністю, високою культурою, багатобарвним мистецтвом, повнокровною літературою, однією з найпривабливіших, найспівучіших мов світу. І хоч би які важкі часи переживала Україна, зокрема нинішні роки знесиленої економіки, „враженої страшною внутрішньою хворобою денаціоналізації...” (стор. 3), — у неї перспективне майбутнє. І запорукою тому — українська національна ідея, що протягом століть „визначала долю (щасливу чи трагічну) нації, держави, мови, культури, життєдіяльність та історичну місію народу”.

Перебіг часу не зупинити. І знову, як та неопалима купина, відроджується суверенна українська держава. Зводиться в муках і труднощах. І знову з цим не можуть і не хочуть змиритися в Москві. Одні одверто визнають, що без багатств української землі Росії важко виповзати з економічної, а отже і політичної прірви. Інші знову пускають у перебіг стару імперіялістичну тезу: то наша російська земля й нічия більше. Мовляв, ніколи Україна не мала ні своєї державности, ні мови, ні культури — всеньке запозичено в Росії.

Та, проаналізувавши історію рідного краю, складові поняття державнос ти й народу, академік Кононенко синтезував свої дослідження й дійшов до висновку, що його передає словами Павла Тичини:

Я єсть народ, якого Правди сила
ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! —
а сила знову розцвіла.
Щоб жить — ні в кого права не питаюсь.
Щоб жить — я всі кайдани розірву.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу!

ООН на...

(Закінчення зі стор. 2)

знанням французької мови. Ця обставина має свою історію в світовій еволюції дипломатичних мов, що й варто коротко пригадати.

Знання мов було здавна головною вимогою, щоб вважатися „перфектним амбасадором”, як пишуть теоретики. Один з них у книжці про дипломатію із XVI століття (1566) вичисляє знання таких мов: „Грецька мова потрібна нарівні з латинською, і додав би ще головні модерні мови — італійську, французьку, еспанську, німецьку, навіть турецьку”. Одначе не англійську, кажучи, що „ніхто в XVI столітті, за вийнятком англійців, не потребує говорити по-англійськи, навіть і перфектний амбасадор”. Пригадати б, що першою і виключною мовою дипломатії була латинська мова (еклезіястична) — як розмовна мова у міжнародних відносинах аж до початку XVI століття. Десь від 1550 років „модерні мови” увійшли у дипломатичний вжиток. А вже у XVII столітті автор знаного підручника „Амбасадор” (“El Embajador”), еспанець Дон Уван Антоніо Де Вера (1620), хоч усе ще ставить латину як вимогу для „перфектного амбасадора”, додає, що амбасадор повинен вживати свою рідну мову, кажучи: „Ніхто не може бути так елоквентним у чужій мові, як у своїй, матірній мові” і „то є честю для (князя), що його мову будуть чути в кожнім краю”. (Влучне поучення із XVII століття й нині варте наслідування!).

Враз із політичними змінами в Европі йшла і дальша еволюція дипломатичної мови. Після Вестфальського миру (1648) політична сила перенеслась до Франції і відтоді почалась традиція французької мови „як мови дипломатії”, замість латинської офіційної. У XIX столітті почалась конкуренція з іншими мовами, і хоча кінцевий акт Віденського конґресу (1815) оприлюднено французькою мовою, та вже додано застереження, що це не має бути прецедентом на майбутнє. І от від 1826 року англійські дипломати дістали наказ вживати англійську мову у дипломатичних переговорах. Двосторонні угоди стали занотовувати в обох мовах, домовляючись, котру із них вважати офіційною (якщо йдеться про текст).

В нашій добі — чартер ООН із 1945 року оприлюднено в п'ятьох мовах: англійській, еспанській, китайській, російській і французькій, і всі ці тексти вважається „автентичними” (арт. 111). Ці мови, з додатком арабської від 1974 року, є офіційними мовами ООН, у всіх органах, за вийнятком Міжнародного суду (в Газі), де є дві офіційні мови — англійська і французька; (в ЕКОСОК і Генеральній асамблеї — ще й еспанська).

І на кінець — для порівняння — Франція вважає свою культуру найвищою і пропагує також свою мову „як інструмент престижу і сили”, що й є головною ціллю французької культурної дипломатії. Українські представники здебільша користуються російською мовою, їм доступною офіційною мовою ООН, але можна сподіватися, що нові випускники українських дипломатичних шкіл Києва і Львова прийдуть у міжнародний світ із знанням інших мов, і з пошаною до своєї матірної як „інструменту престижу”.

В Ізраїлі...

(Закінчення зі стор. 1)

колишній совєтський дисидент, а тепер один з ізраїльських міністрів, Натан Шаранський, закликав „всіх осіб, замішаних у цій брудній справі, признати свою вину і зрезиґнувати, бо коли це все є правдою, то безпрецедентний злочин змушує поважно непокоїтися за демократичне майбутнє країни“.

Повідомляю друзів і знайомих, що в сороковий день смерти мого дорогого

бл. п.

ЮРКА / ХРАНЕВИЧА /

буде відслужена ПАНАХИДА в катедрі св. Володимира в неділю 9-го лютого 1997 р. о год. 12-ій полудне. при 162 Вест, 82-га вулиця в Ню Йорку.

Дружина ОКСАНА

В СОРОКОВИЙ БОЛЮЧИЙ ДЕНЬ
несподіваного відходу у вічність нашого незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА, БРАТА, КУЗИНА

сл. п.

ЯРОСЛАВА ТКАЧА

відправляться заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ

5-го лютого 1997 р. в церквах:

св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. о год. 7:45 ранку;
св. Юра в Ню Йорку о год. 7-ій ранку;
св. Івана Хрестителя в Сейлем, Масс.;
Царя Христа в Бостоні, Масс.;
катедрі св. Софії в Римі;
катедрі Пресвятої Родини в Лондоні;
катедрі св. Володимира в Парижі;
катедрі Покрови Пресвятої Богородиці в Мюнхені;
катедрі свв. Володимира і Ольги у Вінніпеґу;
катедрі св. Юра у Львові;
церкві в селі Мурованім, Львівської обл.;
св. Миколая в Торонто;
св. Павла в Оттаві.

Про молитви за душу покійного просить:
дружина — ЛЕСЯ з дітьми, внуками і родиною

Ділимося з глибоким жалем і сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 15-го січня 1997 р. по довгій і тяжкій недузі в шпиталі в Міннеаполісі, Мінн. відійшла у вічність моя найдорожча, улюблена, вірна ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

РОСТИСЛАВА з БОРСІВ ЯХНИЦЬКА

Покійна нар. 20-го листопада 1915 р.
в Чорткові, Тернопільська обл.

Тіло покійної було перевезене в четвер 16-го січня 1997 р. до Ню Гейвену, Конн. до похоронного заведення Селентано. Того ж самого дня о год. 7-ій веч. була відправлена Панахида.

Похорон відбувся 17-го січня в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Ню Гейвені, Конн.

Покійна залишила у глибокому жалю і смутку:

мужа — ОСИПА
брата — Монс. о. АНТОНА БОРСУ Абердин, Н.Дж.
сестер — МАРІЙКУ з родиною в Торонто, Канада
— МИРОСЛАВУ у Львові в Україні з родиною
доньок — ТАТЯНУ з мужем ІВАНОМ ФЕК
— МАРІЙКУ з мужем ДЖІМІ БЕРТОЛІНІ
синів — ЛЮБОМИРА з нареченою ЛІДІЄЮ КАЧАН
— АНТОНА з дружиною КЕТЛІН
внуків — ЙОАННУ ВЕСТЕРҐЮС з родиною
— ТАТЯНУ ЛЄ ФІВЕР з родиною
— МАРІЙКУ ЕНСІНҐ з родиною
— ІВАНА ФЕК
та сім правнуків.

Бл. п. Славці хай буде вічна пам'ять!
Просимо ласкаво згадати покійну у ваших молитвах.

П О Д Я К А

з волі Всевишнього 9-го листопада 1996 р. відійшла від нас наша незабутня МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

бл. п.

МАРІЯ з КОЦЮМБАСІВ КАССАРАБА

Цією дорогою складаємо щиру подяку приятелям, знайомим і рідним за вислови співчуття, квіти і за участь в похоронних відправах.

Дякуємо всечесним отцям о. мітр. Іванові Телявському за уділення Св. Тайн та відправлення Панахиди у Фльориді, о. Андрієві Гановському за похоронні відправи в Клівленді, о. Евгенові Садовському за допомогу у відправах, та хорові при церкві св. Йосафата в Клівленді та його диригентові Анні Келер за відспівання Панахиди. Дякуємо Нілі Русин і Ірені Кашубинській за прощальні слова від 33-го Відд. СУА біля домовини і грудку землі з України, Лесі Татарко, яка прощала покійну від Осередку св. Андрія та за прощальне слово інж. Павла Грабовича.

Ми щиро вдячні за нев'янучий вінок щедрих пожертв в пам'ять нашої дорогої мами.

Донька — ІРЕНА
сини — РОМАН і ЗИНОВІЙ з родинами.

ПОЖЕРТВИ:

На церкву св. Марії в Норт Порт:
100 дол. Ірена і Мирон Радзикевич.

На Служби Божі:
30 дол. Орися і д-р Родіон Палажій;
по 20 Софія Волчук, Володимира Баслядинська;
по 10 Оля і Богдан Дем'янчук, Дарія і П. Басалик, Євдокія Калушка, Дарія Калушка, Микола Крутиголова, Лідія і Маріян Вирста.

На “Fight for Sight”:
100 дол. Мирослава і д-р Юрій Оришкевич;
10 Віра і Любомир Лобур.

На 33-ій Відділ СУА:
20 дол. Ірена Кашубинська.

На Сироти в Україні:
200 дол. Петро і Барбара Радзикевич;
по 100 Ольга і Зиновій Кассараба, Роман і Саллі Радзикевич, Ірена і Мирон Радзикевич, Анна і Ксеня Рощаковські, Оксана і Роман Трешновський;
по 50 Христина Кассараба, Наталка Кассараба, Мирон і Еллен Кассараба, Ліда Кассараба, Ляриса і Зенон Шпон, Слава і Роман Малюк, Надя Мандрусяк , Галя і Роман Поритко, Ольга і Юрій Пастернак, Дарія і д-р Юрій Кульчицький;
40 Леся і Роман Романишин;
по 30 Оксана і Володимир Савків, Іванка і Ярослав Костишин, д-р Марія і Роман Балтарович, Олена і Осип Пантелюк, Марія і Ігор Білинський;
по 25 Стефанія і Іван Олійник, Зоя Филипович, Марія і Семен Чорній, Орися і д-р Богдан Ткачук, Оксана і Михайло Тарапацький, Роман Сокольський, Оксана Мельничин, Вячеслав Цетенко, Роман Іваницький, Женя Петрина, Маруся Попович, Михайло Світлик, Никола Голіян, Ольга Калушка, Тарас Шмагала, Марія і Ігор Федьків, Ольга і Зенон Савчук, Ляля і Борис Савин, Майра Футей;
по 20 Ольга і Богдан Козак, Ірена і д-р Володимир Ґерент, Анна і д-р Володимир Мотика, Орися і Роман Свистун, Богдан Височький, Надія Іванчук, Віра Яворська, Леся і Микола Татарко, Марія і Омелян Граб, Анна Качмарська, Катерина і Степан Двояк, д-р Александер Клос, Віра і Василь Ліщинецький, Міля і д-р Юрій Русин, Дарія і Ярослав Говикович, Ольга і Василь Ільчишин, Стефанія і Евген Садовський, Софія і Теодор Швабінський, Карін і Франк Ром, Марія Стефанишин, Марія Ґерус-Матвійчук;
15 Галина і Пантелей Галат;
по 10 Софія Барусевич, Стефанія і Михайло Павлічко, Марія і Іван Китайка, Марія Криштальська, Ольга Кобзяр, Марія і Ярослав Тисарович, Розалія Настюк, Евгенія і Теодор Поттер, Марія Буйдуй, Анастазія і Володимир Мерещак, Фаїна і Стефан Сивий, Анна і Роман Глинський, Надія і Сергій Якимцов, Ірена Дубас, Марія Футей, Стефанія Балагутрак, Джан Віростек, Анна К. Ліщинська, родина Самокішин;
по 5 Анна і Василь Самофал, Іванка і Володими Непіп.

На Пласт:
200 Марта і Роман Кассараба;
по 100 Ольга і Зиновій Кассараба, Марта і Адріян Галяревич, Христина і Ярема Раковський;
по 50 Рома Кассараба, Нестор і Роксоляна Кассараба, Мирон і Елен Кассараба, Ліля і Андрі Галяревич, Люна і Микола Гірняк, Дарія і Володимир Федорів,, Лідія і д-р Володимир Базарко, Арета і д-р Ігор Захарій, Арета і Юрій Поляньский, Мирослава і Зенон Голубець, Ніна і Нестор Шуст;
40 Дарія і Стефан Голик;
по 30 Стефанія Хома, Олена і Василь Хміляк;
по 25 Орися і Ігор Руденський, Анна і Григорій Завадівський, Оксана і Дионізій Демянчук, Ляриса і д-р Ярослав Музичка, Франк і Віра Моллс, Мирослава і д-р Богдан Футей, Ярослава і Роман Костирка.

Пластовий курінь „Буреверхи“:
по 20 дол. Марта і Богдан Ковч, Люба і д-р Володимир Боднар, Дарія і Роман Раковський, Віра і Евген Палка, Патриція Мурфі, Сусен Козловскі;
10 Іванка Шкарупа.

Урочисте відзначення 70-ліття СУА в Лос Анджелесі

Напередодні Різдвяних свят в Українському Культурному Осередку Лос Анджелесу відбулась культурно-мистецька програма, присвячена 70-літтю Союзу Українок Америки.

В урочисто, по святковому прибраній залі Осередку імпрезу відкрила словом-привітанням чарівна Любомира Слободян, голова 111 Відділу СУА Лос Анджелесу.

З великим інтересом і увагою учасники вечора прослухали доповідь Л. Слободян, в якій вона розповіла про історію створення перших українських жіночих організацій за межами України. В листопаді 1957 року був створений 55-ий Відділ СУА в Лос Анджелесі. Цей Відділ проіснував понад 30 років, а в 1991 році було засновано 111-ий Відділ СУА. В своїй доповіді голова теперішнього Відділу СУА подякувала членкиням попереднього за їх самовідданy, безінтересовну і повну посвяти довголітню працю. Досвід попередниць допоміг у активній праці теперішнього молодого 111-го Відділу СУА.

Союзянки досить тісно співпрацюють з іншими суспільними організаціями Лос Анджелесу, допомагають у роботі молодечих організацій Пласт, СУМ і танцювальної групи. Було проведено урочисте відзначення 10-их роковин чорнобильської трагедії, 5-ої річниці незалежности України. Членкині Відділу зібрали кошти для допомоги шпиталеві у Львові. Відділ СУА брав активну участь у різдвяних базарах, організував два вечори-зустрічі Нового року.

Закінчивши доповідь, Любомира Слободян подякувала за увагу і передала слово ведучим вечора Зоряні Волос і Зоряні Дунчевській.

Справжньою окрасою імпрези був показ української історичної та народної ноші за презентацією 3-го Відділу СУА з Фініксу, Арізона.

Авторкою усіх представлених моделей одягу є народна мисткиня Ольга Сливка, яка з літератури, музейних колекцій здобувала знання, щоб створити цю колекцію одягу. Історичний розділ складався з 15 моделей, а саме: сарматка III ст. до Хр., староруський княжий і боярський одяг XII ст., ноша галицької боярки XII ст., одяг козацької доби XVII ст., одяг дворян XVIII ст. Другий розділ заграв усіма барвами веселки. В ньому були представлені моделі українського народного одягу майже усіх регіонів України.

На рисунку: Вбрання заміжньої жінки XIII ст.

На закінчення другої частини імпрези Ольга Масна пречудово проспівала декілька українських народних пісень.

111-ий Відділ СУА тісно співпрацює з Центром Українського Мистецтва Лос Анджелесу. Його працівниці Дарія Чайківська, Віра Захарієсевич і Роксоляна Яримович організували і провели льотерію творів відомих українських мистців Америки. Щасливі виграли на пам'ять про цей вечір малярський або графічний твір.

При каві і солодкому учасники імпрези ділились враженнями, плянами на майбутнє і сердечно дякували за все зроблене Любомирі Слободян, Калині Снилик, Оксані Козбур, Арі Терлецькій і Любі Сєрант; за мистецьке оформлення залі, рекляму — Катерині Борзій та інженерові архітекторові Тарасові Козбуровi.

Кошти від проведення імпрези були зібрані на фінансування української гімназії в Одесі.

Юрій Віктюк

„Пер..."

(Закінчення зі стор. 2)

родові в рекомпенсату за всі його терпіння впродовж віків. Інакше годі собі це пояснити, хоч коли глянемо глибше у нашу історію, то побачимо, що без крови не обійшлося, бож від найдавніших вже часів нашому народові доведеться зложити гекатомби жертв чи то в обороні своєї держави, чи у боротьбі за свободу.

З радістю треба підкреслити подиву гідну поставу і терпеливість нашого народу, який зносить усі нестатки в надії на краще. Однак Уряд та інші державні чинники і установи повинні пам'ятати, що не вільно перетягати струни, бо є межі, що їх переступити не можна. Це тим більше, що чужа агентура не спить, але використовує затяжну економічну кризу в Україні. Ціль такої східної політики ясна: збудити недовір'я до Президента, Уряду інших державних чинників, що, мовляв, вони не вміють направити ситуацію і тому повинні зрезигнувати. Така протидержавна дія має успіхи, бо в Україні є багато своїх і чужих малькoнтентів і опозиціонерів, які ніколи не були і не будуть з нічого задоволені. Таким нарікайлам треба нагадати вгорі наведені слова, що шлях до висот і поправи йде через поборювання трудностів.

Таким невдоволеним у ЗСА сказав свого часу Президент Джан Ф. Кенеді оці слова: „Не питай, що може зробити для тебе держава, але питай, що ти можеш зробити для держави".

Зимою на мальовничій оселі в Барабу

Учасники табору.

16 юначок та 8 юнаків з Осередків СУМ ім. Миколи Павлушкова в Чикаго та ім. полк. Дмитра Вітовського в Палатайн разом з шістьма виховниками відбули в днях від 27-го до 31-го грудня 1996 року зимову прогулку старшого єнацтва на Оселю СУМ в Барабу, Виск.

Краса природи на цій оселі, її положення та взірцеве утримання, притягає туди як дітей і молодь, так і старших — в різні пори року. Поверх тригодинна подорож туди автом з Чикаго є звичайно нагороджена повним задоволенням.

Так і цим разом, 24 юних прогульковців та їх шість опікунів-виховників додатково були нагороджені гарною зимовою погодою, включно з пухким свіжим снігом.

Ціллю цієї прогульки було наладнання кращого знайомства між юнацтвом обох осередків та нагородити їх за те, що вони є активні в сумівській діяльності обох осередків. Допоміжними в цьому були різні спільні зайняття: пізнавання терену зимою, будова сніго-сховонища і теренові ігри. Будувало юнацтво „снігові баби" та грали сніговий футбол, була там і їзда на снігу та на льоді (на басейні). Мали вони і „вогник" на дворі. Дуже популярною і вдалою була екскурсія на лещатарські з'їзди, що знаходяться в недалекому сусідстві оселі, де любителі цього спорту мали нагоду „наїздитися" на лещатах. Відвідали вони також з колядою кілька українських родин, що живуть у Висканcин Деллс. Чергувалися вони також і працею в кухні в приготуванні сніданків, обідів та вечер. Кожний день розпочинався молитвою. Був час і на гутірки та науку. Була дискусія на тему „Кого ти подивляєш в СУМ і чому?". Були подані також поради, що і як треба робити, щоб виховні сходини роїв були проваджені цікаво і корисно.

Ціла ця екіпа зимових ентузіястів закватирувала в просторому, вигідному і теплому приміщенні „бронзового будинку" (адміністративного) на оселі.

Прогульковці поверталися домів з повним задоволенням. Група 24 юначок та юнаків мали нагоду провести частину своїх зимових вакацій „інакше" — з групою своїх ровесників, серед гарної природи, на цікавому дозвіллі та на практичній науці.

Це вони завдячують „шістці" дружинниць та дружинників, між ними Богдан Вруський, Роман Кавка, Ліда Свитник, Іван Шалева, Оля Кусик на чолі з ініціятором цієї прогульки Маріяном Колодієм, котрі залишили особисті, родинні чи професійні обов'язки на кілька днів, щоб дати належну опіку молоді під час прогульки. Можна надіятися на те, що ця зимова прогулька осягнула намічену ціль: наладнала краще знайомство між юнацтвом та нагородила заслужених і зацікавлених за їхню важну в організації активність.

В. Кусик

Різдвяна зустріч 33-го Відділу СУА в Клівленді

Як і кожного року, так і цього при переповненій залі власної домівки 19-го січня ц.р. відбулася традиційна різдвяна зустріч 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки при Стейт-род на Пармі. Зустріч відкрила голова Відділу Міля Русин. Першим почесним обов'язком її було привітання достойних гостей: о. мітрата Михайла Ревтюка, о. крилошанина Ярослава Шуста та преподобних сестер.

Міля Русин також привітала присутних на залі почесну членку СУА Ирину Кашубинську та Іванну Вовк, голову окружної управи Іванку Шкарупу, голову УЗО магістра Василя Ліщинецького, почесних членок 33-го Відділу Стефу Городиську, Емілію Воляник, Стефу Вільшанецьку та всіх спонзорів-добродіїв, дорогих союзянок з родинами і шановних гостей-приятелів.

В це велике свято, сказала Міля Русин, весь християнський світ охоплюється великою радістю. Містерія Різдвяної ночі оновлює християнські душі, наповнюючи їх особливою одухотвореністю, ласкою, а чар наших віковічних звичаїв полонив нас з давніх часів...

Але, не зважаючи на довгі літа, зміну побутових обставин та способу і часу святкування, одно залишилося незмінним — це глибоко закорінене в нашому народі і збережене від найдавніших часів сильне вірування та наші обрядові звичаї і традиції. Вони і далі близькі і дорогі нам, і тому продовжуються, даючи силу і завзяття нашому народові переносити лихоліття займанщини та переслідування на рідних землях, на скитальщині і по цілому світу зберегти свою національну ідентичність.

І тому, як і кожного року, сказала Міля Русин, ми запалюємо чотири традиційні свічки:

Головна свічка. На шляху до незалежности Україна зазнала страшних випробувань, але жертви Українських Січових Стрільців, воїнів 1-ої Дивізії УНА, членів ОУН та героїв УПА не пішли марно. Хай горить ця свічка в їх невмирущу пам'ять;

1-ша свічка — це свічка для тих, завдяки яким до історії нашого народу вписано багато визначних дат, починаючи від 22-го січня 1918 року, коли було проголошено українську соборність, і закінчуючи святом Незалежности 24-го серпня 1991 року. Хай ця свічка горить як символ нашої незалежности, яка, не зважаючи на великі несприятливі обставини, досягла значних успіхів, в тому числі прийняття Конституції та запровадження національно-стабільної гривневої валюти, як також успіхами наших олімпійців на світовому форумі перед мільйонами глядачів;

2-га свічка — це свічка, яка має горіти на Аскольдовій могилі, де поховаиий український цвіт — 300 наших славних юнаків, яких 79 років тому закатував наш лютий ворог за те, що вони стояли в обороні Києва. Кілька місяців тому в тій місцевості було посвячено могилу-курган в пам'ять тих молодих синів України, які впали в бою під Крутами 21-го січня 1918 року;

3-тя свічка хай горить в пам'ять союзянок — членок Головної Управи Округи і Відділу, які трудилися для добра нашої організації, і які відійшли від нас у вічність в минулому році. Як також хай горить ця свічка для членів родин наших союзянок, яких смерть також забрала від нас. Однохвилинною мовчанкою вшануймо їх світлу пам'ять, — сказала голова, закінчуючи своє слово.

Всечесніший о. мітрат Михайло Ревтюк провів молитву, а голова попросила всіх присутніх поділитися просфорою і побажала їм усього найкращого. Потім всі засіли до різдвяної трапези, яку приготувала господарча референтура при помочі інших членкинь. Мистецьку різдвяну програму провадила культурно-освітня референтка Олена Хміляк. Вона прочитала „Святочне побажання", яке написала Оксана Лиховид, а також прочитала вірш Олі Зарицької „Світи зорею, краю дорогий", а почесна членка СУА Ирина Кашубинська прочитала жартівливу „Рецепту на новорічний калач". Крім того, мистецька програма часто переплiталася колядами.

Цікавий спогад про Йордан або Водохреща розповіла присутнім заступниця голови 33-го Відділу Люба Гурко-Боднар. Вона сказала, що її батько — довголітній керівник української радіопрограми в Клівленді д-р Іван Гурко, виступаючи по радіо 19-го січня 1969 року, поділився тоді із своїми слухачами цікавими спогадами на тему Різдвяних свят та Водохреш.

Зустріч на Пармі закінчив молитвою о. крилошанин Ярослав Шуст, а голова Відділу Міля Русин подякувала господарській референтурі та всім членкиням за приготування дуже смачних різдвяних страв.

Олена Мовчан